

A KEGYES TANÍTÓRENDIEK

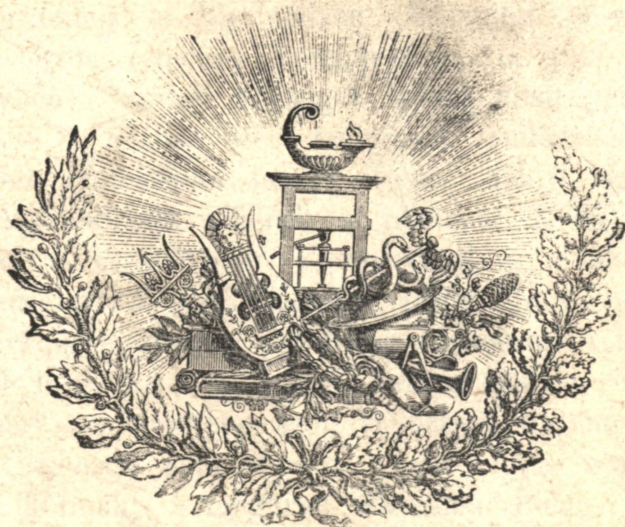
VEZETÉSE ALATT ÁLLÓ

MAGYAR-ÓVÁRI KISGYMNASIUM

T U D Ó S Í T V Á N Y A

AZ 1871/72-KI TANÉVRE.

MAGYAR-ÓVÁR.

NYOMATOTT CZÉH SÁNDORNÁL.

I.

Tudósítás az 187¹/₇₂-i tanévről.

Az 187¹/₇₂-i tanév a gymnasiumi rendtartás értelmében octoberhó 1-ső napján kezdetét a Szentlélek segítségül hívásával vevén, a fölvéti pót- és javítóvizsgálatok megtartása után, a rendes és rendkívüli tantárgyak a rajz- és testgyakorlat kivételével — előadása octoberhó 5-én kezdődött.

A rajz- és tornatanítást illetőleg a helybeli gymnasiumban ezen kötelezett tantárgyak tanítására alapítvány nem létezvén, a helybeli gymnasiumi igazgatóság a szükséges tanítási költségek fedezéseért Mosonmegye és Magyar-Óvár városa t. c. Bizottságaihoz folyamodott. Mind Mosonmegye, mind Magyar-Óvár városa négy évnek lefolyta alatt a szellemi művelődés előmozdítására, a tavali tudósítványban följegyzett, nagy áldozatokat hozott. Mosonmegye a nagy áldozatokon kívül a helybeli magyar tanintézet jóléteért atyailag gondoskodván, a rajz- és tornatanítási költségek fedezéseért a Nagyméltóságú vallás- és közoktatási magy. kir. ministeriumhoz is folyamodván, benyújtott kérvények jó eredményét remélé: azonban biztos reménye meghiusulván, a rajz- és testgyakorlat az 187¹/₇₂-i első félévben a tanítási költségek hiánya miatt nem tanítottatott. Nehogy pedig a folyó tanév II. félében ezen tantárgyak tanítása által szerzendő művelődésben a helybeli gymnasiumi tanuló ifjúság hiányt szenvedjen, a helybeli kisgymnasiumi igazgatóságnak sikerült a rajztanár félévi 250 frtnyi díjazását Mosonmegye 169 frt. és 80 krnyi adományából és a tanuló ifjúság 80 frtnyi gyűjtéséből, a tornatanító 3 havi díjazását pedig Magyar-Óvár 35 frt. és t. c. Eckhart József ácsmester úr 25 frtnyi adományából megnyerni, ily módon a tanuló ifjúság 5 havi rajz- és 3 havi tornatanításban résztvett.

2. A tanári személyzetben azon változások történtek, hogy Propper János rendes tanár eltávozása után Merényi Lajos kegyes rendi tagot nevezte ki a kegyes tanítórendi kormány a megtrült állomásra. Polányi Ferenc rajztanár lemondván a rajztanításról, Schádl János rajztanárnak; Wuchty Hugo pedig Blauhorn János helyett tornatanítónak választatott. A szépírást tanítást Firtinger Jakab, a műének tanítását Merényi Lajos tanárok vállalták magukra.

II.

Alapítványok és adományozások.

A kegyelet és hálaérzet megkívánja, hogy tanintézetünk és tanuló ifjúságunk jötevőit e helyen megemlítssem, ezek a következők:

1. Néhai Nunkovics András kir. tanácsos, kinek alapítványa 18,818 frt.ból o. é. áll. ennek évi kamatjából a tanév végén a helybeli kisgymnasiumnak szegény sorsu. jó erkölcsü. és szorgalmas növendékei között 840 frt. o. é. osztatik ki.

2. Néhai Szále János nyugalmazott megyei tisztviselő, ki 1870-ben végrendeletileg 2000 ft. o. é. hagyott, hogy ennek évi kamatjából a helybeli reálgynasium 4-ik osztályába járó, r. kath. vallásu, példás magaviseletű, és a tanulásban kitűnő növendék 100 frtnyi díjat nyerjen; ezen ösztöndíjjal az 18°%, -ik tanévben a tanári kar ítélete szerint Fischer József jutalmaztatott.

3. A fentemlített Szále János 10,000 frt. o. é. a helybeli kegyes tanítórendi társháznak — Collegium — azon szent és közhasznu célból hagyott, hogy ezen pénzalapnak évi jövedelme mint a gymnasiumi ifjúság szellemi kiképzésének egyik tényezője a társházi könyvtár, — mely a gymnasium tanárainak használatára szolgál — gyarapítására, a szükséges taneszközök és szerek megszerzésére, nemkülönben a házi. illetőleg gymnasiumi kápolnára fordíttassék.

4. Főtisztelendő Steiner Márton címzetes apát, és magyaróvári plébános úr ő nagysága. ki minden évben egy szegény sorsu gymnasiumi tanulót élelmezéssel lát el, azonfölül pedig egy császári aranynyal minden tanév végén a zárünnepély alkalmával az igazgató és tanári kar ítélete szerint jóviselete-, szorgalma- és a tudományokban tett előmenete tekintetéből leginkább kitűnő gymnasiumi növendéket kegyeskedik megajándékozni.

5. A mosonmegyei takarékpénztár a helybeli reálgynasiumi természettani muzeum gyarapítására 60 ft. o. é. a gymnasium igazgatóságához küldött.

6. Fekésházy Mihályféle alapítvány 1871-ik évi jövedelmeiből szerzett, és a vallás- s közoktatási miniszter úr ő nagyméltóságától a h. kisgymnasiumi igazgatóságnak küldött 5 kötetből álló jutalomkönyvek az igazgató s a magyar-nyelv tanára közös ítélete szerint a 3-ik és 4-ik osztálybeli, kiváltkép nem-magyar ajku tanulók közül — azoknak, kik a magyarnyelv tanulásában a folyó évben kiváló előmenetet tanusítottak az év végén, s pedig nyilvános vizsgában Fekésházy alapítványi jutalomképen a vallás- és közoktatási kir. minister ő nagyméltóságának nevében osztattak ki.

7. T. cz. **Heckenaszt Gusztáv** pesti könyvkiadó hivatalától a gymnasiumnak 9 legujabb kiadása, értékben 8 frt. 50 kr., tankönyv küldetett ajándékol.

8. Hasonló 9 kötetből álló 6 frtnyi értékű ajándékot vett a gymnasium t. cz. **Lampel Róbert** könyvkereskedésétől.

III.

A tanári kar.

Vashegyi Alajos k. r. áld. kisgymnasiumi igazgató, hitelemző, a vallástannak az I. osztályban, a latinnyelvnek a IV.-ben r. tanára. Heti óra 8.

Richter Rudolf k. r. áld. és házfőnök, hitelemző, a vallástan- és németnyelvnek a II., III., IV.-ben r. tanára. Heti tanóra 11.

Eiszler József k. r. áld. IV. osztály főnöke, a magyar nyelv és mennyiség-tannak a III., IV., a vegy- és természettannak a IV. oszt. r. tanára, a francianyelv rendkívüli tanára. Heti 16 órával.

Peck Ágoston k. r. áld. III. osztály főnöke, a latinnyelv-, földrajz- és természettannak a III., a történelemnek a IV.-ben, a természetrajznak az I. II. osztályban r. tanára, a k. m. természettudományi társulat rendes tagja. Heti 17 órával.

Merényi Lajos, k. r. tag, II. osztály főnöke, a magyar- és latinnyelvnek I., II.: és a németnyelvnek I. oszt. tanára és műénekvezető. Heti 18 órával.

Firtinger Jakab, k. r. tag, I. osztály főnöke, a vallástannak II., a mennyiségtan-, a földrajz- és szépírázatnak I., II., a történelemnek III. oszt. tanára. Heti 16 órával.

Schádi János, rajztanár. Heti 16 órával.

Wuchty Hugo, a testgyakorlat vezetője. Heti 3 órával.

IV.

Az 1871/2-ki tanévre bejegyzett tanuló ifjaknak érdemsorozata.

4. Osztály.

A tanuló neve, vallása. ösztöndíjas vagy ismétlő-e?	Erkölcsei viselet.	Szorgalom.	Rendes tantárgyak										Általános sorozat.	Rendkívüli tantárgyak	
			Vallásan.	Magyar nyelv.	Latin nyelv.	Német nyelv.	Történelem.	Mennyiségtan.	Természettan.	Vegytan.	Rajz.	Testgyakorlat.		Francianyelv.	Műenck.
Borbély Joakim	d.	k.	2	4	4	4	3	4	4	4	2	2	e. r.	—	—
Brányi Géza	d.	k.	2	2	3	3	1	3	2	2	1	1	e. r.	—	2
Horváth Lajos	p.	e.	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	K.	—	1
Horváth Miklós	jó	k.	1	2	3	3	1	3	2	3	3	—	e. r.	—	2
5. Jammerspach Frigyes	jó	k.	2	4	4	2	3	4	4	3	2	2	e. r.	—	—
Mike Ferenc	p.	e.	1	1	2	2	1	2	1	1	2	3	J.	—	—
Modrovich Béla	jó	es.	3	4	3	3	3	4	2	2	4	—	m. r.	2	4
Nedeczky Inre	d.	k.	2	3	3	2	2	4	4	2	4	—	e. r.	1	—
Stergeritcsli János	jó	h.	2	4	4	3	4	4	4	4	2	1	e. r.	—	1
10. Strobl József	d.	k.	3	2	3	2	3	4	4	2	4	—	e. r.	—	3
Szekendi Pál	p.	e.	1	1	1	1	1	2	1	1	3	1	K.	1	2
Üllmann László	d.	k.	2	2	3	3	4	4	3	2	2	3	e. r.	—	3
Unger Mátyás	d.	e.	1	1	2	1	2	1	1	1	3	3	K.	1	1
Villax Béla	d.	k.	2	2	3	3	2	4	2	2	2	2	e. r.	—	3
15. Zanker Mihály	d.	e.	1	1	2	1	1	2	2	2	1	—	J.	1	2

Összesen 15.

3. Osztály.

A tanuló neve, vallása, ösztöndíjas vagy ismétlő-e?	Erkölcsi viselet.	Szorgalom.	Rendes tantárgyak										Általános sorozat.	Rendkívüli tantárgyak	
			Vallásan.	Magyarnyelv.	Latinnyelv.	Németnyelv.	Földrajz.	Történelem.	Mennyiségtan.	Természetan.	Rajz.	Testgyakorlat.		Francia nyelv.	Műt. ének.
Békeffy Árpád	j.	k.	3	3	3	3	2	2	2	4	4	3	e. r.	4	—
Bilohlawek Rudolf	d.	k.	2	4	3	3	3	2	4	3	3	—	e. r.	—	3
Bognár Károly	j.			K	i	m	a	r	a	d	t				
Csóka János	j.	cs.		K	i	m	a	r	a	d	t				
5. Deutsch Samu, héber.	j.	cs.	—	3	2	2	5	4	3	4	4	3	m. r.	4	4
Imrédy János, öszt.	p.	e.	1	1	1	1	1	1	2	1	3	3	K.	1	3
Maurer József	d.	k.	2	3	3	2	2	3	4	4	2	2	e. r.	—	2
Molnár Ignác		e.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	K.	1	2
Nuszer Gusztáv	j.	k.	3	4	3	2	3	3	2	4	4	3	e. r.	—	2
10. Rechnitzer János	d.	k.	2	2	2	3	2	1	2	3	4	2	e. r.	1	2
Reichart Lajos	t.	k.	2	4	4	2	3	4	4	4	4	2	e. r.	—	4
Reigl Ignác	j.	cs.		K	i	m	a	r	a	d	t				
Soós Géza	d.	e.	1	1	1	2	1	1	2	1	4	2	K.	—	3
Stadler Jakab, héber.	j.	cs.		K	i	m	a	r	a	d	t				
15. Sumbszky Antal	d.	e.	1	1	2	2	1	1	2	2	1	—	J.	1	2
Szisz Gyula	j.	k.	1	2	3	3	2	1	4	2	4	2	e. r.	—	2
Tóth János	d.	k.	3	3	4	4	3	4	4	4	4	3	e. r.	—	3
Ullmann Géza	d.	k.	2	2	3	2	2	3	3	4	2	2	e. r.	—	—

2. Osztály.

A tanuló neve, vallása, ösztöndíjas vagy ismétlő-e?	Erkölcsei viselet.	Szorgalom.	Rendes tantárgyak										Általános sorozat.	Kendikvári tantárgyak		
			Vallásan.	Maganyelv.	Latinnyelv.	Németnyelv.	Földrajz.	Természettan.	Memoriségtan.	Rajz.	Szépirás.	Testgyakorlat.		Általános sorozat.	Francianyelv.	Műének.
Brányi Kálmán	d.	k.	1	1	2	2	1	1	2	3	2	2	J.	—	2	
Bründl Róbert, ism.	d.	k.	1	2	3	4	1	2	3	3	3	2	e. r.	—	—	
Csupor Imre	t.	k.	1	1	2	3	3	2	2	3	4	3	e. r.	—	—	
Filez István, ism.	j.	h.	3	3	4	4	4	3	4	3	4	3	e. r.	—	2	
5. Hegyi István	j.	h.	4	3	4	4	4	4	4	3	3	3	e. r.	—	—	
Horváth Vilmos	t.	s.		K	i	m	a	r	a	d	t					
Kiss Imre	j.	cs.	3	4	5	4	5	5	5	4	3	3	m. r.	—	2	
Lilling Hermann, héb.	t.	cs.	—	4	5	3	2	4	4	4	3	3	m. r.	—	—	
Millner Ulrik	d.	k.	2	2	4	2	2	3	4	4	3	1	e. r.	—	1	
10. Molnár István	p.	e.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	K.	—	—	
Nagy Ignác	d.	k.	1	2	4	2	2	2	3	4	4	3	e. r.	—	1	
Paár József	d.	cs.	2	4	5	3	3	4	5	4	3	2	m. r.	—	2	
Rábl Antal	d.	k.	1	1	2	2	1	2	2	3	3	2	J.	—	2	
Stuchlik Emil	j.	cs.	3	5	5	3	4	4	5	4	5	4	m. r.	—	—	
15. Suschka Richárd, ág. v.	j.	k.	1	2	4	2	3	4	3	1	1	2	e. r.	—	—	
Szekendy Károly	d.	k.	1	1	1	2	1	2	2	1	2	1	J.	1	2	
Sziklay Zoltán	d.	k.	1	2	2	2	1	2	2	3	2	2	—	1	3	
Tóth Béla	j.	cs.	4	4	5	4	5	3	5	4	3	2	m. r.	—	3	
Troján Kálmán, ösztönd.	d.	k.	1	2	3	2	2	2	1	3	2	3	J.	2	2	
20. Varga Ferenc	d.	k.	1	2	2	3	2	3	3	4	2	3	e. r.	—	—	

Összesen 20.

1. Osztály.

A tanuló neve, vallása, ösztöndíjas vagy ismétlő-e?	Erkölcsei visélet.	Szorgalom.	Rendes tantárgyak										Általános sorozat.	Kendkívüli tantárgyak	
			Vallásan.	Magyaryelv.	Latinnyelv.	Németnyelv.	Földrajz.	Természettan.	Mennyiségtan.	Rejz.	Tésgyakorlat.	Szépirás.		Francianyelv.	Műének.
Bayer Gyula	t.	s.	3	4	5	4	6	5	5	4	3	4	h. r.	—	—
Birk József, ismétlő.	t.	h.	4	4	4	4	4	4	4	4	2	4	e. r.	—	—
Blumschein Béla, héber.	k. t.	s.	3	4	5	3	6	5	4	4	3	2	h. r.	—	—
Deutsch Miksa, héber.	jó	h.		B		e		t		e		g		—	—
5. Dóczy Lajos.	t.	s.	4	4	5	4	6	4	4	4	3	3	h. r.	—	—
Ehmann József	t.	s.	4	4	5	4	6	6	5	2	3	3	h. r.	—	3
Epstein Lajos, héber.	t.	s.		K	i	m	a	r	a	d	t			—	—
Goldschmidt Ede	t.	s.	4	5	6	3	6	4	4	3	1	3	h. r.	—	3
Graffits Imre	jó	k.	1	1	2	1	2	2	2	2	3	1	J.	—	—
10. Grell József, ismétlő.	jó	k.	4	2	3	2	3	4	2	3	2	3	e. r.	—	3
Harsányi Mihály	d.	k.	2	1	2	2	2	3	3	3	2	2	e. r.	—	—
Horváth Dóme	jó	h.	4	4	4	4	4	4	4	4	2	4	e. r.	—	3
Kaiser Mór, héber.	d.	e.	1	1	1	1	1	2	1	4	3	4	K.	—	—
Klabovszky Ferenc	jó	h.	4	4	4	3	3	4	3	4	4	3	e. r.	—	3
15. Kovács Béla	jó	cs.	2	4	5	4	4	5	4	3	4	2	m. r.	—	—
Krizsán János	t.	s.	3	5	6	4	6	4	5	4	3	3	h. r.	—	—
Majernek János	k. t.	s.	4	5	6	4	5	6	4	4	3	4	h. r.	—	3
Major István	d.	k.		Gy	mn	asiu	möt		vál	toz	ta	tott		—	—
Németh Vincze	d.	k.	1	1	1	2	2	3	3	3	3	3	e. r.	—	—
20. Ország Kálmán	jó	h.	3	3	4	2	2	2	4	3	1	2	e. r.	—	2
Pepersky Rézmán	k. t.	s.		K	i	m	a	r	a	d	t			—	—
Sayer Alajos	t.	cs.		K	i	m	a	r	a	d	t			—	—
Schlesinger Béla, héber.	jó	k.	1	4	4	3	3	4	3	4	3	3	e. r.	—	—
Schmidt Frigyes	jó	h.		K	i	m	a	r	a	d	t			—	—
25. Schvarcz Ferenc	t.	cs.	3	4	5	4	4	5	3	2	4	3	m. r.	—	2
Seidl János	k. t.	s.		K	i	m	a	r	a	d	t			—	—
Springer Mór, héber, ism.	jó	k.	3	4	3	2	2	4	2	3	3	3	e. r.	—	—
Steiner Károly	jó	k.	3	2	3	2	4	4	3	3	3	2	e. r.	—	2
Stolp Sándor, ismétlő.	jó	k.	3	4	3	2	3	4	4	3	3	3	e. r.	—	—
30. Turóczy Ferencz, ism.	jó	h.	3	3	2	2	3	3	4	3	3	3	e. r.	—	—
Unger István	d.	k.	3	1	3	2	2	2	3	3	2	3	e. r.	—	—
Varga Rezső	jó	h.	3	4	4	4	3	4	4	3	3	4	e. r.	—	3
Villax Ferenc	jó	cs.		K	i	m	a	r	a	d	t			—	—
Wellisch Samu, héber.	d.	k.	1	1	1	1	1	4	2	4	3	3	e. r.	—	—
35. Wellisch Sándor, héb., ism.	d.	k.	1	1	1	1	1	3	1	4	3	2	J.	—	—
Wirtenberg Géza	k. t.	s.	4	5	6	5	6	5	6	4	—	4	h. r.	—	—
Wittich Sándor, ág. v.	k. t.	s.	4	6	6	5	6	5	6	4	3	4	h. r.	—	—
Zellner Ferencz	jó	k.	3	3	4	2	3	4	3	3	2	1	e. r.	—	—

Összesen 38.

Az egész ifjuság száma 91.

Rövidítések magyarázata.

Általános sorozat.

K. = Kitűnő; J. = Jeles; e. r. = elsőrendű; m. r. = másodrendű; h. r. = harmadrendű; ág. vall. = ágostai vallású; héb. = héber; öszt. díj. = ösztöndíjas; e. = ernyedetlen; p. = példás; d. = dicséretes; t. = törvényszerű; k. t. = kevésbé törv.; k. = kellő; h. = hanyatló; cs. = csekély.

Figyelmeztetés.

1. A jövő tanév octoberhó 1-jén veendi kezdetét. A beiratások, fölvéti- és utóvizsgálatok septemberhó 29, 30-dikán és october 1, 2, 3-án fognak tartatni.
2. A gymnasiumi rendtartás 6. §. értelmében:
  - a) A gymnasium első osztályába szabályszerűen csak a 9-ik évet betöltött, vagy idősb növendék vétethetik fel.
  - b) Az ismeretek mértékére nézve megkivántatik: hogy értelmes és folyékony olvasásban, nyelvtanból, az alaktan főbb részeinek az egyszerű, bővített és összetett mondatok ismeretében, feltűnőbb hibák nélküli, jól olvasható dictando írásban; a tizes számrendszer tudásában ezerig, négy alapszintben egész és közönséges tört számokkal — felvételi vizsgálat által biztosságot és alaposságot tanúsítson.
A felvételi vizsgálat minden a gymnasium első osztályába felveendő ifjura nézve kivétel nélkül kötelező.
  - c) A felsőbb osztályokba való felvétel az azelőtti osztályról legalább elsőrendű bizonyítványtól tételeztetik fel.
3. Oly nyilvános tanuló, ki valamely tantárgyból másod osztályzatot kapott, az az osztályt ismételni tartozik. Megengedtetik azonban, hogy az esetben, ha reményleni lehet, hogy a hiányt, a rendelkezésére álló idő alatt magán szorgalommal pótolhatják, olyanoknak, kik csak egy tantárgyból kaptak elégtelen tanjegyet — az illető tanár meghallgatása után az igazgató, kik pedig két tantárgyból kaptak ezen tanjegyet, a tanári testület adhasson engedélyt a vizsga ismétlésére. A javító vizsgálat megengedése iránti folyamodványok augusztushó hó 8-ig adandók be.